נע עתה ביכולתו להשמיד כל יריב. אם הוא פוגע בפר בזדון במקומות רגישים, בעמוד השדרה למשל, הוא מעביר את הפר למצב של התגוננות ועמידה על חייו, ואז נהפכת מילחמת השוורים למחזה רצחני. והספרדים מבינים יפה את העניין, ומבדילים היטב בין הריגה ובין רציחה, ומטדור רצחני זוכה בשריקות בוז ובמטר כרי־עור קשים על ראשו; ובדרך כלל, מתוך נסיון עצום בחיים, מיטיבים ה־ספרדים לקלוע בכרים אלה.

כאן יורשה לנו להעיר שגדולי המטדורים של ספרד, כמו חסליטו ומנולטה, נרצחו בידי הקהל יותר מאשר בקרני הפרים, אך לאחר מותם בזירה הוצבו להם מצבות מפוארות.

* * *

חזה חשוף מול קרניים

אם המטדור נכנס לאכסטאזה, הוא תוקע בעצמו את הבאנדריליאס. בדרך־כלל עושים זאת שני הבאנדרילייראס. הבאנדריליאס הם שני מוטות עץ קטנים שבסופם להם פלדה קטן ומשונן. נהוג לנעוץ עד ארבעה זוגות של מוטות אלה בגבו של הפר, לשם שתי מטרות: תיקון פגמים בפר, והאטת המהירות עם הגברת רצון הלחימה. אם הפר מגלה נטייה להת־קיף הצידה, מתקנים נטייה זו בנעיצת הבאנדריליאס בצד ההפוך. לא נועצים או־תם עמוק, אלא בדיוק מתחת לעור. מהי־רותו של הפר מואטת בשל כך, אך הכאב מגביר את רוח הלחימה.

זהו הקטע הדקורטיבי ביותר של המיל־חמה. הבאנדרילייראס אינו מצוייד בשום נשק ובשום אמצעי להסחה. עליו להת־קדם במרוצה בדיוק לעבר הפר, המס־תער לעומתו, לקפוץ ולהתרומם באוויר בדיוק בין קרני הפר ולנעוץ את הבאנדרי־ליאס בגבו, מאחורי הקרניים, ותוך כדי כך לקפוץ הצידה ולהציל את עצמו. מיבצע בל ייאמן, אך הוא חוזר 24 פע־מים בכל קרב.

כדי להבין זאת יש לציין כי את הבאנד־רילייאס יש לנעוץ משני צידי עמוד ה־שדרה ובשום אופן לא לפגוע בעמוד השדרה, כך שאי אפשר לבצע זאת מהצד. לכן, חייב הבאנדרילייראס להתקדם בדיוק בזווית ישרה אל קרני הפר, והואיל ואין בידו קאפה או מולטה כדי להסיח בה את דעת הפר ולכופף את ראשו, עליו להתרומם מעל לקרניים, לחשוף את בטנו וחזהו לנגיחה להטיל את הבאנדרילייאס בכוח ובדיוק, ולהסתלק בדרך מסתורית. באנדרילייראס הממתין לפר כשגבו אל הקיר הינו מתאבד, אך היו כאלה. הסוארטה דה באנדרילייאס היא הדומה ביותר, משום מה, למחול ספרדי.

* * *

קרן נעוצה בבטן

השלב הסופי, המרתק והמסוכן ביותר הוא הסוארטה דה מאטאר — שלב ההריגה. במקום הקאפה הגדולה מחזיק ה־מטדור את המולטה הקטנה והאדומה בידו, כשהיא כרוכה על מקל קצרצר. כאן עליו להיות מצוייד בכל הישגי המדע של מיל־חמת השוורים — אנטומיה ופסיכולוגיה של הפר. הרף־שנייה או סנטימטר, משב רוח קל בקצה המולטה — די בכך להרוג את המטדור הטוב ביותר.

תוך מהלך הקרב מגלה הפר נטייה לחזור למקום מסויים בזירה, בו הוא מרגיש, משום־מה, ביטחון יותר גדול. לרוב הוא בוחר מקום בו הוא ניצב כשגבו אל הקיר, אך מקום זה יכול להיות בכל נקודה שהיא בזירה, והבחי־רה היא פסיכולוגית ולא גיאוגראפית. על המטדור לגלות נטייה זאת של הפר להס־תלק אל ה"קרנסיה" שלו, ולהוציא משם את הפר בכל מחיר, אחרת אי אפשר יהיה להרוג אותו. ב"קרנסיה" משתנה המנ־טליות של הפר, והוא עובר ממצב של התקפה להתגוננות ומילחמה על חייו.

אם הפר נלחם על חייו, הוא הופך להיות זריז, ערמומי ומסוכן יותר מנמר. שום סמרטוט אדום לא יועיל להסיח את דעתו מהאיש העומד לפניו, והוא יתקע את קרנו הנוראה בתנופה אחת דווקא ב־בטנו של המטדור, ודווקא ברגע לא צפוי. אם הפר עקשן יותר מהאדם, ואם המטדור איבד את סבלנותו בנסיונותיו לתוציא את הפר מה"קרנסיה", ומחליט לחסל את הפר במקום שבחר הפר, הרי־הו מתאבד נואש.

* * *

קרב פנים־אל־פנים

ק? מאוד לכתוב בצורה הומוריסטית ומבדחת על מילחמת שוורים, וכך עשו כמעט כולם, ביניהם גם נחום גוט־מן, ידידי מילדות (הילדות שלי); אולם זה תלוי בגישתו של הצופה ועוד יותר בדעותיו הקדומות, ומעיד לדעתי על חו־סר טעם וחוסר הבנה למתרחש על הזירה. אשר לי, איני מוצא כל טעם בתיאור מב־דח של מחזה שנקודת השיא שלו היא מוות. ולא איכפת לי אם יגידו עלי שאין לי הכישרון לראות את המגוחך שבטראגי. מ־היום בו התחלתי לכ־תוב ראיתי רק את ה־מגוחך שבמגוחך; ואם היתה טרגדיה בכל העניין הזה, הרי היתה זו רק הטרגדיה של אלה שלא תפסו שהמגוחך הוא אמנם מגוחך.

אך נחזור לסוארטה דה מאטאר. בשלב זה התעייף הפר כמ־עט עד לאפיסת כו־חות, והוא מוכן להת־קיף רק כאשר הוא בטוח שימצא מטרה נוחה לקרניו. לכן חייב המטדור בשלב הזה להסתכן בכל האפשר ולחשוף את גופו ממש ובלי חוכ־מות לקרני הפר.

המיבצע המסוכן ביותר הוא ה"פאסה נאטוראל". המטדור עומד ישר, זקוף, יד שמאלו תלויה לצד גופו בתנוחה טב־עית, ובה הוא מחזיק את המולטה הקצר־צרה, הכרוכה על מקל קצרצר. ביד ימי־נו החרב. הפר קרוב אליו, רואה את האדם בדיוק מולו ובטוח במטרה לקר־ניו. הלוחם צריך לתפוס את עינו השמא־לית של הפר במולטה האדומה, כדי ש־הפר במרוצתו יחטיא את גופו בסנטימטר או שניים, לכל היותר. אם ראה הפר את המולטה דווקא בעינו הימנית, הרי זה סופו של המטדור.

ה"פאסה נאטוראל" הוא המותח והמרתק ביותר, כי הלוחם והפר הופכים בו לגוש מונומנטלי אחד, מתנגשים גוף בגוף, נהדפים אחד מהשני מעוצם ההתנגשות, והקרניים חולפות בריפרוף או קורעות את בגדיו או פורמות את עורו של הלו־חם. מי שמבצע את ה"פאסה נאטוראל" שש־שבע פעמים בזו אחר זו, הוא לוחם שוורים דגול, וההיסטוריה מציינת שרק חוסליטו, בלמונטה, מאארה ומנולטה עשו זאת.

* * *

רגע של אמת

ק? ורמות את הקהל ולהציג דבר הדומה ל"נאטוראל", אם מחזיקים את המולטה, והפר רואה לפניו מטרה יותר חרב. בצורה זאת מוגדל שיטחה של המולטה, והפך רואה לפניו מטרה יותר גדולה, והוא חולף במרוצתו במרחק יותר גדול מגוף הלוחם.

כל סידרה של "נאטוראלים" מסתיימת ב"פאסה דה סצ'ון" — הטיית החזה מול הפר כדי למשוך אותו להסתערות נוספת שתשלים את מעגל ההתקפה. ההתגוננות היחידה של הלוחם ב"פסה דה נאטוראל" וב"פצ'ו" היא הטייה קלה של הבטן פנימה, מבלי להזיז את הרגליים ממקומן אפילו במילימטר אחד, והעברת המולטה באותו זמן מעל ראשו של הפר. ומי שראה מטדור תופס את הפר בקרניו לאחר ה"נאטוראל" או סוטר בחוזקה על פי ואו כורע לפניו על ברכיו וקורא לו בשמות ומתגרה בו בבוז, יבין שבכל זאת מילחמה לפניו.

לאחר סידרה של "נאטוראלים" או "איו־דאדוס", מגיע מה שנקרא בפי הספרדים "רגע של אמת". המטדור ניצב בפרופיל אל הפר, החרב בימינו, המולטה בשמאלו, הוא קורא לפר, או מתקרב אל הפר בצע־דים קטנטנים מבלי לשנות את מצב גופו — ושתי השיטות שונות תכלית שי־נוי. במולטה הוא צריך שוב לתפוס את עינו השמאלית של הפר ולכופף בצורה זאת את ראשו ארצה; ואז, כאשר הם הופכים לגוש אחד, להרים את גופו וידו בין שתי עצמות השכם. זהו רגע האמת לאמיתה, מפני שברגע זה, אם יראה הפר את החרב וירים את ראשו, ימות המטדור. וכאמור, בחישוב המרחק והזמן, כל משב רוח קל בקצה המולטה, יחרצו את דינו של המטדור למוות.

אם חדרה החרב עד שליש מאורכה, הרי זה מספיק לפי החוקים. אם חדרה יותר, ועד הסוף הרי זה משובח. אם הפר לא מת במקום, ממיתים אותו במכת פגיון בבסיס המוח. שלושה צמדי פרדות דוהרים אל הזירה, אחר גוררים את גופת הפר למקום שכל באיו לא ישובון. אם היה הפר אמיץ, מזכה אותו הקהל בתשו־אות רמות. השמשים מפזרים חול על הדם, ופר חדש עולה לזירה.

* * *

לא תחסום פר

בקאליה ויקטוריה במדריד, כמטחווי קשת מהפוראסה דה סול, שוכן מרכז העצבים של מילחמות השוורים של ספרד. שם נמצאים כל מישרדי הזירה וסוכנויות הכרטיסים, שם, בבתי־הקפה ובארים קט־נים, שעל מדפיהם ערוכים סרטנים שלו־קים וצדפות וחסילוני מים ופאטאטאס פריטאס וגלילי צ'וריסו וסאלצ'יצ'ון וחביות יין ואזייתונאס, יושבים מאות מטדורים המחפשים חוזה, פיקאדורים ובאנדרילייי־רוס המבקשים להם בעלים, סרסורי זירה, אפיסיונאדוס (חובבי מילחמת שוורים), זו־נות ונערים המבקשים להיות מטדורים, ובשכר פרוטות תמורת כל כוסית מהללים את עצמם, מגנים את כל האחרים, רבים, מתלוצצים, לומדים, מלמדים, ומבלים את ימיהם כדרך שרק אנשי זירה יכולים לבלות בקאליה ויקטוריה.

אני מקווה ששאול ביבר שבע רצון, וגם פרויקה, האוהב חיות. על שניהם חשבתי בזירה, וגם על בן־גוריון משדה בוקר, שהיה יכול להיות לוחם שוורים מעולה. אילו היה מבטיח לשוורים שיכון.